

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— | Egy hónap . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 10-20

Hír a kis entente 48 órás ultimátumáról

A magyar kormány semmiféle ultimátumot nem kapott — A csehek és a szerbek folytatják készülődéseiket — A nagy entente a katonai intervenció ellen

Károly királyt egy dunai gőgyunaszádon helyezik el — Malta? Szent Ilona? Nyugatindia?

Belgrád, okt. 27. (Avala.) A belgrádi, prágai és bukaresti kormányok elhatározták, hogy Magyarországnak ma ultimátumot nyújtanak át. Az ultimátumban követelik Károly király kiszolgáltatását, a lefegyverzés biztosítását, az illető államok mozgósítási költségeinek megtérítését. Ha Magyarország 48 órán belül nem fogadja el a feltételeket, a cseh és jugoszláv hadseregek parancsai kapnak a magyar határ átlépésére.

Erre a 26-áról keltezett hírre vonatkozólag a M.T.I. illetékes helyen kapott felhatalmazás alapján megállapítja, hogy a magyar kormányhoz ez ideig semmiféle ultimátum nem érkezett.

Budapest, okt. 27. A mai napon főleg a tőzsde tájékán kőszá hírek terjedtek el a kisentente részéről Magyarország ellen fogantatott endszabá-

lyokról és az ultimátumról, melyet a kisentente itteni képviselői nyújtottak volna át a magyar kormánynak.

Illetékes helyen kijelentették, hogy ma estig a kisententétől semmiféle ultimátum a magyar kormányhoz nem érkezett, egyben közölték azt az elhatározást is, hogy a hamis hírek terjesztőivel szemben a büntető eljárást folyamaiba fogják tenni.

Bécs, okt. 27. Az Abend-jelenti: A kisentente ultimátumát, mint ehhez a szövetséghez közelálló helyről értesülünk, eddig nem adták át. Ennélfogva az ultimátum tartalmáról hivatalosan még semmit sem közölnek. Azok a hírek, amelyek az átadás megtörténtét jelentik, éppen olyan valótlanak, mint a jegyzék állítólagos tartalmáról szóló jelentések.

Azokban a fegyverszüneti feltételekben, amelyeket néhány nappal ezelőtt a kormány nyilvánosságra hozott, világosan meghatározta a maga álláspontját. Ha ezeket a feltételeket akkor más oldalon nem is fogadták el, de a kormány azok teljesítéséhez továbbra is ragaszkodik.

E pillanatban az ország vezető férfiainak egész figyelmét leköti az, hogy a király hazatérésével beállott súlyos helyzet rettenetes következményeit e nemzetről elhárítsák és ebben a törekvésükben támogatniok kell őket párt- és osztálykülönbőség nélkül minden magyar embernek.

Tulzott optimisták azonban azok, akik azt állítják, hogy a multheti események aktái súlyos következmények nélkül már ma lezárhatók.

Benes és Pasics bosszaja Velencéért

Bécs, okt. 27. A Wiener Stimmen ezeket írja: Világtörténelmi ironia, hogy éppen az az állam, amely annak idején az osztrák ultimátum ellen való ellenállásával a világot lángborította, most szövetségeseivel együtt oly ultimátummal támad a szomszéd államra, amelynek tartalmával mellett a bécsi ultimátum követeléseit cukrosvíznek látsza-

nak. Az ultimátum Benes és Pasics urak visszavágása arra a csapásra, amelyet Toretta Velencében a kis entente ellen intézett.

Ausztria semleges marad

Bécs, okt. 27. A Neue Freie Presse vezércikkében foglalkozik a kis entente ultimátumával és ezeket írja: Ausztria szempontjából a legfontosabb érdekünk az, hogy ennél a súlyos konfliktusnál ne vonjanak bele minket is esetleges vérontásba és hogy semleges hatalom maradjunk, függetlenül minden politikai vagy katonai fordulattól. Hitelt érdemlő jelentés szerint biztosítottak vehető, hogy még valamely fegyveres konfliktus esetén sem nyulnak semlegességünkhöz. Ausztria szilárdan elhatározta magát, hogy nem avatkozik be semmi harcba és továbbra is az abszolút békesség elvét tartja meg. Diplomáciai körökben úgy hírlik, hogy a kis entente akciójában bizonyos lassúság állott be.

Prága, okt. 27. Marek dr. osztrák ügyvivő megbeszélést folytatott Benessel azokról a következményekről, amelyek a Magyarország ellen készülő akcióból kifolyólag Ausztriára nézve előállhatnak. Ausztria a semlegesség tekintetében megnyugtató biztosítékot kapott.

A cseh és a szerb mozgósítás

Cseh statárium a Felvidéken

Prága, okt. 27. A honvédelmi minisztérium hirdetményben elrendeli a statáriumot a Felvidék és az Erdőskárpátok területén azok ellen a személyek ellen, akik a katonai bíraskodás illetékessége alá tartoznak függetlenségért, lázadásért, szökésért, gyávaságért, jogtalan toborzásért, a katonai szolgálat megsértésére való csábításért, vagy abban való közreműködésért, kémkedésért és fosztogatásért. Ezeket a büncselekményeket golyó, vagy kötél általi halállal büntetik. A jogtalan toborzásért, a katonai szolgálattal köteleesség megszegésére való

csábításért azok a személyek is statárium alá esnek, akik különben a polgári büntető igazságszolgáltatás jogkörébe tartoznak.

Bécs, okt. 27. Az Arbeiter-Zeitung mai vezércikkében ezt írja: Csehország négy korosztályt mozgósított. Bécsben azonban a cseh korona árfolyama 36 osztrák koronáról 44-re emelkedett, noha a mozgósításnak súlyosan meg kell rendítenie a cseh államháztartást. A kis entente komolyan megfenyegeti Magyarországot, Bécsben azonban a magyar koronát 4.53 osztrák koronáról 6.10-re hajtották fel. Ausztriára nézve rettentően ko-

Nem türünk idegen beavatkozást!

Budapest, okt. 27. Olyan helyről, ahol a legutóbbi napok történelmi eseményeit hivatalosan ismerik, a következőket írják nekünk:

Abban a pillanatban, amikor a király a lábát Magyarország földjére tette, az ország számára nem volt meg többé a lehetősége annak, hogy az új helyzet megoldásának módoszatai között szabadon választhasson. A végzetes lépés következményei még nem teljesen nyilvánvalóak. A kis entente világosan casus bellinek nyilatkozta ki a király visszatérését, az entente budapesti képviselői pedig kijelentették a magyar kormánynak, hogy a restaurációt semmi szín alatt meg nem írhatik. — Ilyen körülmények között, ha mégis elkerülni óhajtotta az országról a veszedelmet, úgy a kormány számára nem volt más lehetőség, mint amelyre szilárdan, elhatározottan lépett és a melyet habozás nélkül kitarva végrehajtott, de amelynek segítségével megmentette az országot.

Ezek után az események után a kisentente több állama hadseregét mozgósította és az orszá-

got jól felszerelt ellenséges hadsereg gyűrűje veszi körül, a mely kész arra, hogy minden pillanatban ránk törjön.

A király visszatérése által felidézett helyzetnek más vésszes következményei is mutatkoznak, amelynek elhárítása ebben a pillanatban a legsúlyosabb gondokat okozza az ország vezető férfiainak. A kisentente követeli az ország lefegyverzését, saját mozgósítása költségeinek megtérítését és a velencei megállapodások semmisnek nyilvánítását. Nem fér kétség ahhoz sem, hogy a legutóbbi események az ország bel- és külpolitikai konszolidációját súlyosan visszavetették. Ugy tudjuk, hogy ebben a végzetes nehéz helyzetben a kormány olyan álláspontot foglal el, amely számol az ország méltóságával, de számol egyúttal a lehetőségekkel is. Magyarország belügyeibe idegen beavatkozást nem fogunk megvárni, de a kormány a saját elhatározásából úgy fog eljárni, hogy a jövőben az ország békéjét ne veszélyeztesse és az állandó megrázkódtatások lehetőségének véget vossen.

moly a helyzet. Csak határozott tettel lehet megakadályozni, hogy pénzügyeink néhány hónap alatt egészen össze ne roskadjanak. Ilyen körülmények között reánk nézve a Habsburg-problémának arra az egy kérdésre kell redukálnia, hogy hova vigyük Károlyt. *Csehország kész arra, hogy alaposan megoldja ezt a kérdést és ezt Jugoszlávia is követeli.*

Cseh rágalmak magyar határsértésről

Prága, okt. 27. A Cseh sajtóiroda jelenti Pozsonyból: *A magyar őrség Somosújfalú község mellett elhagyta határunkat. Nógrád-vármegyében a magyar őrség október 23. óta néhányszor átlépte határunkat és most már a határ közelében beásta magát. A jelentések szerint a magyar csapatoknak négy gépfegyvere és tüzérsége van. Egy községnél a magyar őrség megakadályozta őrségünket szolgálat teljesítésében.*

A MTI. megjegyzése: *A prágai sajtó ilyen és hasonló megjegyzései arra szolgálnak, hogy a maguk támadó szándékait indokolttá tegyék ilyen koholt és kitalált magyar provokációk közlésével. — Illetékes helyen felhatalmazták a MTI-t annak közlésére, hogy a cseh sajtó ezen kijelentéséből egy szó sem igaz.*

Minisztertanács

Budapest, okt. 27. A minisztertanács ma Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklete alatt ülést tartott, amely a külpolitikai helyzettel, valamint a

A nagy entente tiltakozása a cseh és a szerb mozgósítás ellen

Bécs, okt. 27. A Neue Freie Presse jelenti Belgrádból: *Delante francia ügyvivő vasárnap délből meglátogatta a miniszterelnök helyettesét, Trikovics minisztert és közölte vele a nagyköveti konferencia határozatát. Közlésével kapcsolatban kijelentette, hogy Franciaország azt hiszi, hogy bármilyen fegyveres intervenció felesleges annál is inkább, mert Magyarországon Horthy kormánya a helyzet ura.*

A francia ügyvivő vasárnap az előtte megjelenő hírlapíróknak kijelentette, hogy közlését nemcsak a francia kormány megbízásából, hanem az angol és olasz kormány nevében is tette és felteszi, hogy Anglia és Olaszország képviselői, miután megkapták hasonló utasításukat, szintén meg fognak jelenni a szerb kormánynál.

Mindezekkel szemben a kis-entente kész arra, hogy ezeket a veszedelemeket egész erejével elhárítsa, amelyek államainak nemzeti önállóságát fenyegetik.

Róma, okt. 27. Az *Idea Nazionale* tiltakozik a cseh mozgósítás folytatása ellen. Ez a mozgósítás arra enged következtetni, hogy a csehek Jugoszláviával közösen terveznek valamit.

Bécs, okt. 27. A bécsi entente-körök igen nagy figyelemmel kísérik a csehországi és jugoszlá-

A szerb mozgósítás

Grác, okt. 27. A Grazer Tagespostnak jelenti Belgrádból: *A kormány által megkezdett Magyarország ellen irányuló katonai előkészületeket tovább folytatják.*

Bécs, okt. 27. A Neues Wiener Journalnak jelenti Belgrádból: *A tegnapi hivatalos lap dekrétumot közöl, amely szerint hat heti gyakorlatra hívják be az 1915 óta tartalékba helyezett tiszteket és legénységet s egyúttal elrendeli a katonai csölkra szükséges állatok rekvirálását.*

A karlista-puccs azzal a hatással volt a belső viszonyokra, hogy valamennyi politikai párt szorosán közeledett egymáshoz. A parlamenti pártok vezetői tanácskozást tartottak, amelyen helyeselték a kormány intézkedéseit és kifejezték, hogy az egész ország szolidáris a kormánnyal.

Románia egyetért

Bécs, okt. 27. A *Neue Freie Presse*-nek jelenti Belgrádból: *Diplomáciai körökből szerzett értesülések szerint ma érkezett meg a román kormány közlése a minisztertanács elé. Ez a közlés megerősíti, hogy a kis-entente kebelében Magyarországgal szemben valamennyi kérdésben egyetértés uralkodik.*

király hazatérése következtében felvetett kérdések megoldásával foglalkozott és a teendő lépéseket illetőleg teljesen egyhangú határozatokat hozott.

viai eseményeket. Ez a két állam mozgósított és a Habsburg restaurációnak immár elmultnak tekinthető veszedelme ellenére ezt a kölcsönös rendszabályt nem függesztették fel.

Ellentétek

a nagy- és kisentente között

Bécs, okt. 27. A Neues Achtuhrblatt *Ellentétek a nagy és kis entente* című cikkében írja:

Az utóbbi napokban a feszültség a kis- és nagy entente között a legmagasabb fokot érte el. Franciaország a magyar hadseregben látja a legjobb védőbástyát a bolsevikiek ellen, mert most már nem bízik annyira a lengyel hadseregben, mint a békekötéskor. Olaszország a felgyverkezett Magyarországon a jugoszláv expanzió hatalmas ellensúlyozóját látja. Különösen éles az ellentét a kis entente és Olaszország között a nyugatmagyarországi kérdésben. A kis entente a velencei egyezményt a trianoni szerződés megszegésének tekinti. — Olaszország és Franciaország ellenben azt az álláspontot foglalják el, hogy a velencei egyezmény nem egyéb, mint a békeszerződés kiegészítése és az abban foglalt megállapodások jogosak és igazságosak. Igen kétséges, hogy az entente csatlakozik-e a kis entente ultimátumához, mivel a két ultimátum követeléseinek egy pontban, a nyugatmagyarországi kérdésben egymástól el kell térniük.

Az entente jegyzéke a trónfosztásról

Budapest, okt. 27. A Magyar Távirati Iroda egy hivatalos jelentés alapján már hétfőn éjjel hírt adott arról, hogy a párisi nagykövetek konferenciája foglalkozott Károly királynak Magyarországra történt visszatérésevel és hogy az értekezlet alapján a szövetséges hatalmak budapesti képviselői utasítottak arra, hogy a határozatot a magyar kormánnyal mielőbb közöljék.

Az entente itteni képviselőinek ez a lépése a tegnapi nap folyamán bekövetkezett.

A magyar kormányhoz juttatott jegyzék szövege a következő:

Miniszter ur! Van szerencsénk Önnek a magyar kormány részére a nagykövetek konferenciájának alábbi jegyzékét átnyújtani.

A szövetséges hatalmak figyelmeztetik a magyar kormányt az április 2-iki határozatban foglaltakra. Megállapítják, hogy a volt uralkodó kitart egy olyan trón visszakövetelése mellett, amelyen az ő jelenléte Középeurópa békéje számára a legsúlyosabb következményeket jelentené. Ezért a hatalmak felhívják a magyar kormányt az exkirály trónvesztésének haladéktalanul proklamálására;

Károly királyt egy dunai naszádon helyezik el

Páris, okt. 27. A nagykövetek tanácsa ma délelőtti ülésén elhatározta, hogy Károly királyt az egyik Budapesti horgonyzó ágyunaszádon helyezze el, ahol be kell várnia a nagyhatalmaknak végleges internálási helyére vonatkozó döntését.

Páris, okt. 27. **Az az ágyunaszád, amelyen Károly királyt el fogják helyezni, a további döntéseket a Fekete-tenger valamelyik kikötőjében fogja bevárni.**

London, okt. 27. (Reuter.) Az Associated Press értesülése szerint az angol hajóraj megindult a Dunán felfelé. Az angol kormány kész átvenni a felelősséget azért, hogy Károlyt és Zitát valamelyik hajó fedélzetén helyezték el.

Malta vagy Szent Ilona?

Bécs, okt. 27. A Neue Freie Presse jelenti a majnamenti Frankfurthból: *Párisból jelenti, hogy londoni forrásból származó hírek szerint az angol kormánynak az a szándéka, hogy maga vegye kezébe Károly király örözlésének kérdését és hogy Károly királyt Európa békéjének szempontjából veszélytelenné tegye. Internálási helyül több angol gyarmatot emlegetnek, közöttük Szent Ilona szigetét is.*

Bécs, okt. 27. A Neue Freie Presse jelenti: *Értesülésünk szerint a szövetséges kormányok kicserélték nézeteiket a felől, hogy Károly királyt hol internálják. Franciaország és Olaszország kereken visszautasították a feladat vállalását. A szövetségesek arról is értesítettek, hogy Károly király amerikai internálásáról sem lehet szó.*

Anglia ezek után Maltát indítványozta azzal a megjegy-

2. **Az exkirály személyének biztonságba helyezésére, akinek a magyar földet a szövetséges hatalmak által megállapítandó feltételek mellett el kell hagynia.**

A hatalmak súlyt helyeznek már most annak a kinyilatkoztatására, hogy ha a magyar kormány nem alkalmazkodik ehhez a felszólításhoz, úgy ők elhárítanak minden felelősséget a Magyarországgal szomszédos államok közbelépését és az ebből származó következményeket illetően.

Fogadják... stb.

Castagnetti sk. Hohler sk. Fouchet sk.

A MTI. megjegyzése: *Az április 2-iki határozat, amelyre a jegyzékben hivatkozás történik, a nagyhatalmak párisi konferenciájának a husvétii események alkalmából való döntése, amely szerint a nagyhatalmak Károly király visszatérését a magyar trónra sem meg nem engedi, sem meg nem tűrheti.*

London, okt. 27. Lloyd George az alsóházban kijelentette, hogy a szövetségesek magatartása a Habsburg-dinasztia bármely tagjának restaurálásával szemben változatlanul ellenséges marad.

zessel, hogy ez a sziget egyes kiváló személyiségek internálása idején könnyen őrizhetőnek bizonyult.

Nyugatindia?

Bécs, okt. 27. A *Wiener Allgemeine Zeitung*-nak jelenti Rotterdamból: *Angolországban nem igen örvendenek azon, hogy Károly részére belföldön akarnak tartózkodási helyet kijelölni. Azt hiszik, hogy érvényesülni fog az angol álláspont, amely szerint Károly király részére egy nyugatindiai szigetet fognak tartózkodási helyül megállapítani.*

A királyi pár Tihanyban

Balatonfüred, okt. 27. A király és királyné 26-án, szerdán délután 1 óra 25 perckor érkeztek meg Tihanyra 7 kocsiállású külön vonaton. A király kíséretében volt Rakovszky István, Andrássy Gyula és Gratz Gusztáv.

A királyt és királynét a főapát lakosztályában helyezték el, míg az említett három politikust a Havas-féle villában vették őrizetbe. Az egész tihanyi félszigetet katonai kordonnal zárták el. A Balatonon monitor-őrjáratok cirkálnak.

Tihany, okt. 27. *Károly király és Zita királyné, akik szerda délután a tihanyi Bencésapátságban lakói, a nap folyamán Selby angol ezredes, Auzoni olasz ezredes és Hinaux francia ezredes kerestek fel, akik megjelentek Tihanyban, hogy meggyőződjenek a királyi pár ottlétéről. A királyi pár kényelméről a tihany*

Télikabát szövetség
Feldheim Dezsőnél (Frohner ház)

nyi apátságban illő gondoskodás történt.

Tihany, okt. 27. A tihanyi félszigetet erős katonai kordonnal vették körül, amelyen át szolgálati igazolvány nélkül senkit sem bocsátanak.

Esterházy Ferencet szabadon bocsátották

B a l a t o n f i r e d, okt. 27. Esterházy Ferenc grófot, aki szintén őrizet alatt volt, ma délelőtt szabadon bocsátották.

Az entente panaszt emel Svájcban

B é c s, okt. 27. A Mittags-Journal jelenti Berlinből: A

Windischgraetz Lajos herceg a csehok fogságában

P r á g a, okt. 27. A Cesko Slovo jelenti, hogy Windischgraetz Lajos herceg, karlista vezért a cseh határon letartóztatták és Prágába vitték.

Berchtold Lipót gróf

B é c s, okt. 27. A Neues Achrblatt-nak jelenti Hágából:

4-5 milliót adott már Déri Frigyes a kulturpalotára A kulturpalota céljaira 5 millió korona van rendelkezésre

A városi tanács mai ülésén Csűrös Ferenc dr tanácsnok bemutatva Déri Frigyes levelét, amelyben Debrecen nagy mecénása közli, hogy egészségi állapota miatt ezidőszere nem jöhet Debrecenbe, nagyon szívesen látná azonban, ha sürgős elintézési valók megbeszélésére a tanács kiküldene hozzá valakit Bécsbe.

Egyszermind arról is értesíti levelében Déri Frigyes a városi tanácsot, hogy a Debreceni Déri-Muzeum kulturpalotája céljaira már régebben letétbe helyezett 1 millió koronás adományát kiegészítette a budapesti bankoknál letétként elhelyezett 3575000 koronájával és így a maga részéről eddig összesen 4.575.000 koronás alapot teremtett meg a kulturpalota céljaira.

A városi tanács rendkívüli örömmel vette tudomásul Déri Frigyes újabb nagylelkű, több millió adományát, amely a város által megszavazott félmillió koronás támogatással együtt immár 5 millió koronánál is nagyobb alapot biztosít a kulturpalota építésére, tehát olyan összeget, mely még a mai nehéz viszonyok között is feltétlenül számottevő.

Behatóan foglalkozott ezután a tanács azzal a kérdéssel, hogy hova építsék a kulturpalotát. Az Egyház-téri megoldást el kellett ejteni a református egyház állásfoglalása miatt, a Petőfi-téri terv már megszületése pillanatában megdőlt a nagyérdémi építkezés tervével együtt. Déri Frigyes maga, Csakó Elemér miniszteri tanácsossal együtt a Degenfeld-téri megoldást tartja a legalkalmasabbnak. Mivel pedig e tekintetben feltétlenül Déri Frigyes illeti meg a döntő szó, a tanács elhatározta, hogy felkéri Csakó Elemér miniszteri tanácsost, Déri Frigyes bizalmas tanácsadóját, hogy jöjjön

Deutsche Allgemeine Zeitung genfi híradás szerint a svájci szövetségtanács alapos vizsgálatot inlitott, hogy megállapítsa Károly szökésének minden részletét és azt, vajjon nem működtek-e ebben közre svájciak is. A szövetségtanácsot ebben az ügyben terhelő állítólagos felelősség miatt még mindig hevesen támadják a francia és angol sajtó részéről. Jól értesült körökben számolnak azzal, hogy a nagyhatalmak közös panaszt emelnek a szövetségtanácsnál

A szociálista párt vezére a második kamarában interpellációt terjesztett elő, amelyben azt kérdezi a kormánytól: van-e tudomása róla, hogy Berchtold gróf, Károly bizalmi embere, utban van Hollandia felé, továbbá, hogy kijelentheti-e a kormány, hogy a grófot Hollandiába nem fogják beocsátani.

le Debrecenbe és itt a helyszínen a városi tanácsal együttesen állapodjanak meg véglegesen az építkezés megkezdésének minden előfeltételében.

Ha azután ezeket a megállapodásokat leszögezték, akkor Csűrös Ferenc dr — valószínűleg Csakó Elemérrel együtt — Bécsbe utazik és ott Déri Frigyesel együtt véglegesen határoznak. Az illetékes tényezők óhajta az, hogy a Debreceni Déri-Muzeum kulturpalotájának építése lehetőleg már kora tavasszal megkezdődjék.

Beke Manót megfosztották állásától

B u d a p e s t, okt. 27. Közel két év óta foglalkozott az egyetemi tanács és a kultuszminisztérium Schmidt Henrik, Beke Manó, Maecali Henrik és Kövesligeti egyetemi tanárok fejelemlyi ügyével. Az első végérvényes döntést Beke Manó ügyében ma hozta meg Vass József kultuszminiszter. A kultuszminiszter magáévá tette az egyetemi tanács döntését, a mellyel Beke Manót tanári állásának és nyugdíjjogosultságának elvesztésére ítélte. Az erre vonatkozó miniszteri végzés ma érkezett vissza az egyetemhez.

Ugyancsak véglegesen döntöttek Révész Géza dr egyetemi tanár ügyében is. Révész apósaival dr Alexander Bernáttal együtt, már egy éve külföldön tartózkodik, de még formálisan nem jelentkezett tanszékének esetleges átvételére. Az egyetemi tanács dr Révész Gézára vonatkozó döntését ma hozta meg és ezen határozatát a kultuszminiszter ma hagyta jóvá, t. i. az egyetemi tanárok névsorából törölték.

Detronizáció esetén a kereszténypárt ellenzékbe megy

B u d a p e s t, okt. 27. A kereszténypártban ma este a kis entente ultimátumával kapcsolatban a képviselők behatóan foglalkoztak a királykérés várható megoldásával. E tekintetben a párt tagjai leszögezték magukat amellet az álláspont mellett, hogy amennyiben a detronizáció elkerülhetelenné válik, úgy a kormányt nem támogathatják tovább és elvárják a párt minisztereitől, hogy ez esetben ők is kilépnek a kormányból és a párttal együtt ellenzékbe mennek.

Behatóan foglalkozott a kereszténypárt a cenzura kérdésével is. Bernolák miniszter vállalkozott rá, hogy az újságíró egyesület választmányának pontokba foglalt kívánásait a kormány előtt a minisztertanácsban képviselni fogja.

Ugy a kereszténypártban, mint a kisczardapártban teljesen bizonytalan volt a hangulat úgy a bel-, mint a külpolitikai

helyzetet illetőleg. Sokat beszéltek arról, hogy a kis entente ultimátuma demokratikus kormány alakítását követeli, de a pártoknak a követeléssel szemben várható magatartásáról, és a kormány ezirányú állásfoglalásáról semmi pozitívumot megállapítani nem lehetett.

A kisczardák a kormányzónál

B u d a p e s t, okt. 27. Ma délután a kisczardapárt népes küldöttsége tisztelgett a kormányzónál, akit a párt nevében nagyatádi Szabó István üdvözölt a nehéz napokban a haza megmentésére irányuló nagyszerű magatartásáért. A kormányzó válaszában hangsúlyozta, hogy e nehéz időkben a nemzetnek össze kell fognia, különben elvesz.

A küldöttség ezután Bethlen miniszterelnököt kereste fel, akit Gaál Gaszton üdvözölt és biztosította a párt támogatásáról. A miniszterelnök köszönetet mondott a bizalomért.

Nobody, a vörös színlap és a debreceni mozikultura Mire alapítják segélykérésüket a debreceni „kultur“-mozik

Városszerie élénk feltűnést, komoly körökben enyhe derűtlenséget, de általánosságban is fürcsán vegyes érzést keltett az a közlésünk, hogy a debreceni mozik jelenlegi tulajdonosai — a Csokonai-színháznak juttatott félmillió városi segély analógiájára — a mozik, mint szintén kulturális intézmények számára, ugyancsak segélyt kérnek a várostól.

Módunkban van ma ismertet debreceni mozik is a művészi nyait. Ismertetjük ezeket okulásul és a moziengedélyek terén történt „átcsoportosításokhoz“ hasonló esetleges intézkedések ellen elretentő példaul. A mozisok három beadványt intéztek a városi tanácshoz. Az elsőben 60 öl fát, a másodikban kedvezményes áramot, a harmadikban a vigalmi adónak 10%-ra való leszállítását kérik.

A villamos áram árának 10 koronában, vagy méltányos átalányösszegben való megállapítását azért kérik, hogy a debreceni mozik művészi, hazafias és a nemzeti kulturát szolgáló feladataiknak megfelelőhessenek és — hogy megélhessenek. Tamaszkodnak arra is, hogy a város a Csokonai-színháznak ingyen adja az áramot.

A 60 öl fa ingyenes kiutalására irányuló kérelmüket az ismert okokon kívül még támogatni óhajtják azzal, hogy a közgyűlés a Csokonai-színházat vagy félmillió értékű tűzifa nagylelkű megadásával olyan hatalmas szubvencióval segítette, hogy ez az ország vidéki városainak és színházainak történetében szinte páradalmul áll. Debrecen városának a kultura iránti szeretete, de meg anyagi helyzetük siralmas volta készíti őket e kérésük előterjesztésére.

A vigalmi adó leszállítását a

felére azzal az indokolással kéri, hogy a mozik már nem pusztán üzletek, hanem a kultura és a művészet szolgálatában álló intézmények. Ezt elismerte szerintük a sajtó is azzal, hogy a mozikkal is a „Színház“ rovatban foglalkoznak. A debreceni mozik és a művészi cél szolgálatában állnak, a mozik művészi értékű filmeket játszanak, de ezenfelül hazafias, propaganda és tudományos filmek játszásával még a nemzeti művelődésnek is elsőrangú tényezői. A mozik kiadásai azonban oly nagyok, bevételük pedig oly gyöngye elhez képest, hogy existenciájuk veszélyeztetve van és hovatovább üzemiük korlátozására, vagy bezüntetésére lesznek kénytelenek. Ez nem érdeke a városnak, mert így adóalanyokat veszít el. Kérik tehát, hogy a vigalmi adó leszállításával biztosítsa magának a város, hogy a mozikat, mint adóalanyokat teljesen el ne veszítse.

A mozisok kéréseit ismertetve, mindenki előtt nyilvánvalóvá válik, hogy amíg egyrészt a jelenlegi debreceni mozitulajdonosok nyiltan beismerik, hogy súlyos anyagi helyzetben vannak, másrészt indokolásukban kirúgják maguk alól azt az erkölcsi alapot, amelyen állva lekövetelték a magánjog korlátait és a régi mozitulajdonosokat évtizedek fásztó munkájával létrehozott alkotásaiktól üttötték el.

Az, hogy a mozisok súlyos anyagi helyzetben vannak, nem lehet ok és alap városi segélykérésére, de a jelenlegi mozitulajdonosok, mintegy a régiakkal szemben nagy kulturális és nemzeti missziójukra hivatkoznak és hazafias célok érdekében kérik a város anyagi támogatását.

Ily körülmények közt szílik-

séges, hogy a javaslattevére és határozathozatalra jogosult tényezők előtt egy kissé megvilágítsuk: miben is merül ki a debreceni mozik kulturális tevékenysége. Hasábokat lehetne írni erről, de az ország és benne a város sorsát érintő nagy események mégis csak fontosabbak, mint a debreceni mozik által terjesztett kultúra. Így csak röviden mutattunk rá arra, hogy az ország valamennyi mozijával együtt a debreceni mozikat is azért vette ki a kormány bölcsessége az addigi megbízhatatlan, destruktív mozitulajdonosok kezéből és adta át érdemes hadirokkantoknak, mert ezek az új tulajdonosok letagadhatatlan tényekkel igazolták, hogy a mozik a destruktívok kezében nem hogy a kulturát szolgálták, hanem ellenkezőleg egyenesen a kultúra lerombolásával egyet jelentő destruktívot szolgálták, a lelkeket megméltelyezik pikáns kalandok, szenzációs detektívdrámák, kalandor történetek bemutatásával és a nemzet újja élesztése nem képzelhető el másként, talán még a magyar korona feljavulása sem, mintha a mozik arra érdemes, megbízható hadirokkantok kezére jutnak, akik új szellemet inauguruálnak és a mozi a nemzeti, konstruktív kultúra szolgálatába állítják.

Igy is történt, és a haza újjáépítésén szorgoskodókkal együtt mi is lelkes örömmel üdvözöltük a kormány ama bölcs intézkedését, amellyel a mozikat a magántulajdon elméletének szellemes és újszerű magyarázatával elvetve régi tulajdonosaiktól és — nem lehet elégszer ismételnünk — arra érdemes hadirokkantoknak juttattuk. Azonban, sajnos, csalódtunk reményeinkben. Az érdemes hadirokkantok ugyanott, sőt ugyanottabb folytatnák, ahol a destruktív elemek. Soha, a mozikonjunktúra virágkorában sem szerepelt az utcai plakátokon amnyi kalandor-történet, detektívdráma és más ilyenfajta szenzáció, mint mostanában a debreceni mozik hirdeléseiben. Soha még kommunikék olyan csábos szírenhangon nem főztek a publikumot, mint amilyenekkel most szédítik, vonják, huzzák, büvölik a közönséget a soha nem látott, példátlanul izgatón, noch nie da gewesen moziszenzációk megtekintésére. — Vagy mikor olvashattunk ehez hasonló kommunikékét:

Jön! Jön! Nobody, a nagy-szerű kalandor, aki lábba hozta egész Amerikát! Két óra alatt Debrecen is lábba jön! Jön! Jön! Hova jön? Hát hova jöhetne máshova, mint az Urániába! Jön! Már itt is van! S'h., stb.

Ez az kérem. Hát hova mehetne Nobody máshova, mint az Urániába! És hova mehetne. Az ezerarcú ember, az aragoniai véreb és a többi szenzációs, végtelenségig izgalmas, idegölő szenzáció, mint a debreceni érdemes hadirokkantok magyar nemzeti kulturát terjesztő mozijaiba! És még egyet! Talán már nem is emlékszik rá senki, olyan régen volt, amikor még a moziban piros-színlapokon invitálták a „Csak felnőtteket!“. Most pedig hetenként átlag kétszer hirdeti az egyik érdemes

hadirokkant mozija, hogy a mai előadási „Csak felnőttek“ nézhetik meg, 16 éven felül.

Ugy hisszük, nyilvánvaló ezután, hogy a hiszékeny nagyközönség, amely készpénznek vette a régi mozisok ellen emelt vádakat, miért kerüli következetesen az érdemes hadirokkantok mozijait. A nagyközönség elhitta a vádakat és mert azt kénytelen látni, hogy ma ezeket a vádakat még tetőzik az új irány mozisai, jogos tehát a nagyközönségnek az az aggodalma, hogy ha moziba járna, destrualódnék, kulturája súlyos veszedelmeknek lenne kitéve, ha pedig gyermekeit a moziba küldené, ezek szegénykéek a rontást szívnák magukba a mozi vásznáról.

Ezzel a tényállással szemben a négy debreceni mozi közül csak egy hivatkozhatik arra, hogy a magyar nemzeti érzés ápolására és fejlesztésére is megtette a magáét, amikor bemutatatta a „Ha megújítják a trombitát“ című hazafias mozi-

szkeccset. Azonban ezzel a hazafias darabbal is baj van. Ezt a moziskeccset egy izraelita, sőt zsidó vallású vállalkozó manasztálja, a szereplő színészek pedig csaknem mind zsidók. Már pedig letagadhatatlan tény, hogy az izraeliták, plána a zsidók, élvezhetik ugyan a magyar nemzeti kulturát, de bele nem szólhatnak, nem hogy ők lehetnének ennek a kulturának az alkotó munkásai és terjesztői. Ez pedig olyan tény, amirehöz éppen az új mozisoknak kell feltétlenül ragaszkodniok, különben létalapjukat veszítik el. Nagyon furcsa tehát, amikor ilyen izraelita, sőt zsidó társaság hirdeti az érdemes hadirokkantok mozijában a magyar hazafiságot.

Vázlatos képét adhattuk itt csak helyszíne miatt a debreceni mozik jelenlegi anyagi és erkölcsi helyzetének. De azt hisszük, ennyi is elegendő ahhoz, hogy furcsa kérésük fölött minden illetékes tényező egyszerűen napirendre térjen.

A velencei egyezményt nem semmisítik meg

Prága, okt. 27. Ordonova, az itteni olasz követ kijelentette a Práger Presse képviselője előtt, hogy ha bebizonyosodnék, hogy Magyarország az entente követelését komolyan teljesítené, akkor nincsen ok arra, hogy a nyugatmagyarországi kérdésben hozott egyezményt megsemmisítsék, feltéve, hogy ezzel elsősorban Ausztria és a

nagysatalmak egyetértének.

A leszerelés kérdésében Olaszország a trianoni békeszerződés alapján áll.

Guillaume tábornok Sopronban

Szombathely, okt. 27. Guillaume tábornok, Nyugatmagyarország fő kormánybiztosa, Sopronba teszi át székhelyét.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.72 és fél

Budapest, október 27.

Az értéktőzsdén a forgalom nyugodt mederben, kedvező hangulatban indult meg és a tegnapi árfolyamokhoz igazodott. Később a kereslet hatása alatt az árfolyamok javultak s élénk üzlet fejlődött ki. Az irányzat végig szilárd volt, a hangulat bizakodó. A kuliszban állandóan élénk kereslet mutatkozott az Államvasutárszvények iránt, melynek árfolyama 175 koronával javult. Árak:

Magyar Hitel 1755—75, Osztrák Hitel 635, Jelzálogbank 235—45, Leszámitoló 750—60, Hazai bank 600—20, Angol-magyar 750—60, Magyar-olasz 330—55, Keresk. bank 6800—20, Ált. takarékné 905—15, Pesti hazai 23500, Borsod-Misk. 4100—200, Concordia 3225—75, Bpesti gőzm. 6050—100, Gizella 2050, Hungária 2475—575, Viktória 11350, Bánya és kohó 4800—5025, Ált. köszén 8925—9100, Salgó 6275—475, Ganz-Danub. 32700—32000, Ganz-vill. 5700—50, Rima 2650—790, M. Acél 2825—45, Schlick 1150—220, Lipták 530—70, Láng 1400—380, Braszói 4100—250, Hazai faterm. 4800, Nacsi 15950—17000, Magyar erdő 1375—500, Országos faterm. 1245—355, Lichtig 800—900, Klotild 2700—900, Karton 2500—600, Izzó 5075—150, Papír 3175—275, Spódium 2800—950, Cukor 14400—15000, Lámpa 3200—300, Östermelő 820—50, Gummi 3175—250, Telefon 4250—400, Adria 8000—600, Atlantica 5850—6100, Közuti 1190, Déliavasut 1350—400, Levante 7300—500, Államvasut 3800—975, Trust 2100—50.

A valutapiac nem volt olyan erős forgalmu, mint az értékpia, az árkban sem voltak olyan eltolódások, mint a részvényeknél. Árak: Napoleon 2240—2335, Font 2940—2950, Dollár 739—772, Francia frank 54.50—55.50, Márka 4.68—4.82, Lira 27.50—29.25, Romanov 34—30, Lei 5.30—5.43, Sokol 7.68—7.90, Svájci frank 133—134, Kor. dinár 9.80—10.05, Bécsi 20.25—22.75, Lengyel márka 18—17.

Az utótőzsdén igen erős forgalom fejlődött ki, emelkedő árk mellett. Árk fél 2-kor: Rima 2875—80, Sal-

gó 6400, Államvasut 3950—80, Spódium 2900, Schlick 1205, Olasz bank 350, Egyes. fa 620, Lipták 565, Orsz. fa 1350, Lichtig 875, Papír 3950, Gummi 3250.

A valutapiac az utótőzsdén tartott árk mellett szilárd. Osztrák korona 22.50, tíezres 20.25, Dollár 774, Márka 4.78.

Zürichi devizák

Zürich, okt. 27. (Zárlat.) Budapest 0.72 és fél, Bécs 0.27, Osztr. bélyegzett 0.18, Berlin 3.20, Newyork 550, Hollandia 187.50, London 21.60, Páris 40.10, Milano 21.60, Prága 5.65, Zágráb 1.85, Bukarest 3.80, Varsó 0.12.

Terménytőzsde

A terménytőzsdén ma enyhült az a nyomott hangulat, amely az utóbbi napokban érezhető volt. Élénkség mutatkozott a piacon és különösen zabot és tengerit vásároltak. A liszt és őrlemények piacán szintén élénkség volt tapasztalható, különösen 0-ás lisztet vásároltak nagyobb tételekben, úgy látszik kiviteli célokra.

Hivatalos jegyzések: Buza tiszavideki 2000—2050, fehérmegyei 2000—2040, pesti 2000—2040, rozs 1540—60, takarmány árpa 1675—1725, zab 1550—580, tengeri 19—20, repce 30—31, korpá 920—935.

Előfordult kötések: Buza egy vagon 2070, budapesti paritással, 2 vagon 2050 ab állomás, rozs 1 vagon 1560, 3 vagon 1550 ab állomás, Mór-ról árpa 1 vagonnal 1825, köles öt mázsa 1725 ab állomás, zab 1 vagon 1520 ab állomás, öt vagon 1575 ab állomás, egy vagon 1585 ab állomás, egy vagon 1550 ab állomás, tengeri új 1900 ab állomás, egy vagon 1875 ab állomás, csöves tengeri 1385 ab állomás, három vagon 1400 ab állomás, egy vagon 1375 ab állomás, repce 32 ab Lepcsény.

FELDHEIM és WEISZ

olcsó és jó szövetek

kizárólagos raktára

PIACZ-UTCA 73. SZ.

Kulturdélután

Hogy mi a kulturdélutánok célja, pár világos, okos szóval megmagyarázta ma este Szántó Sámuel dr: a nagy világromlás után a gyűlölet sötétjében tévelygő embereket a mindenkit egyformán magához ölelő egyetemes kultúra meleg fényt sugárzó családi lámpája köré gyűjteni. A zsidó nőgyűlölet minden elismerésre érdemes azért a sok fáradságért, amellyel e szép cél érdekében munkálkodik.

A zsidó nőgyűlölet idej első kulturdélutánja ma volt a Zenede nagytermében, fényes erkölcsi és anyagi sikerrel. Tulajdonképpen kulturdélutánról és kulturéről kellene beszélnünk, mert a délutáni programot a rendkívüli érdeklődés miatt este megismételték.

Délután Ohrenstein Lajos dr tartott magas nivóju, a pszichológiai, esztétikai és filozófiai kutatás legújabb eredményein nyugvó előadást a művészi alkotás lelki feltételeiről, szellemesen, ötletesen és mégis komoly tudományossággal merítve ebből az érdekes és izgatón témából annyit, amennyi a művelt közönséget feltétlenül érdekli és foglalkoztatja, amit a hálás tapsok is igazoltak.

Az esti programot Szántó Sámuel dr nyitotta meg hatalmas megalapozott, széleskörű tudásra valló előadással, az emberi kultúra keletkezéséről. Az embemélküli korszak ismertetésével vezetett el a föld életének abba a korszakába, amikor a természetnek egy sikertelen kísérlete után megjelent végre a homo sapiens és őstőnei, gondolkodóképesége és szükségletei nyomán kialakul a primitív, de irányában a mostaninak is alapjául szolgáló emberi kultúra. Zugó tappsal köszönte meg a közönség az előadás nyújtotta igaz élvezetet.

Ugy délután, mint este a zongora mellé ült Falk László, Debrecen zenei életének új és örvendetes nyeresége és a legműveltebb publikum előtt is beigazolva, hogy ritka intelligenciájú zongorajátékos, akinél a technikai bevégzettség magától értetődő és aki gazdag belső muzikalitásból fakadó biztos erővel, mély érzéssel, világosan és művésziileg magyarázza a nagy zenepoéták remekét. Dohnányi C-dúr rapszódijával aratta a legnagyobb sikert, de mi játéka legnagyobb eredményének is azt tekintjük, hogy a természetszerűleg romantikus zenére hajlamos közönség előtt a legmodernebbek közül való Debussy Prelude-jével is viharos sikere volt.

Mindkét programnak fénypontja volt a Rózsa-nővérek táncszáma. Rózsa Kató madártáncba maga volt a megtestesült finomság és grácia, kecses könnyedsége, mozdulatainak finom bája elbűvölőleg hatott. Rózsa Lilly egy Strauss-valcerre táncolt Tavasz hangulatú művészi élmény volt. A legkritkább eset, hogy ilyen fiatal lány ne csábítsa el magát a táncművészi csillogó külsőségei által, hanem azokat virtuóz zenészek mintájára természetesnek, magától értetődőnek veszi és elmélyed a tánc lelkébe, hogy a plasztikus

mozgás, a test ritmusa és az arc mimikája hármassal összetevőjéből alkossan művészi egészet. Rózsa Lilly táncából friss erővel, üdén és melegen áradt az ifjú lány lelki tavaszának minden csillogó szépsége. A két ifjú táncost percekig zúgó viharos tapsokkal ünnepelték. (II).

HIREK

Kérelem

Debrecen város nagyközönségéhez

A debreceni református kollégium vagyoni helyzetének nagymérvű megingása a város nagyközönsége előtt nem titok. A végromlás bekövetkeztének ha csak időleges megállítására is, a kollégium kormányzósága az önkéntes adakozás buzgó forrásához kíván fordulni, midőn egy a vidéken, mint helyben a nagyközönséget közvetlenül kibocsátott küldöttjei által keresteti fel s kéri a sürgős segedelemnyújtásra.

Városunkban a református egyház presbitériuma lelkes elhatározással mondta ki, hogy a város lakosságát megbízottaival egyenként fogja felkeresetni s kérni az adakozásra. E végből presbiterek, egyháztagok, tanítónők és tanítók, kollégiumi tanárok seregestől indulnak, sőt már indultak is el az adományok átvételére. Ugy a készpénz, mint a terményadományok enyhíteni fogják a kiáltó szűkséget.

Azokban be kell vallanunk, hogy a mi szűkségünk ezerekre megy, melyen filléres adomány csak keveset segít. Hálás köszönettel fogadjuk ugyan a szegények filléreit is, de arról is megemlékezünk, hogy szentkönyvünk szerint „akinek sok adatiq, attól sok is kéretik“.

Ebben a feltevésben kérjük városunk minden rendű lakosságát, hogy küldöttjeink megjelenése alkalmával ne zárkozzanak el az adakozás elől, hanem jó szívvél, adakozó készséggel elfogulatlanul mérlegelve anyagi képességüket, meghálálva az Urnak vagyoni gyarapodásukat, siessenek a mindnyájunk feltett kincsének, református kollégiumunknak a megtartására. Különösen számítunk azoknak a részvételére, akik kiképzettéssüket alma materünk kebelén nyerték, akik kollégiumunknak tanítványai voltak. Ezeketől a vett szellemi, sőt sokszor testi táplálék viszonzásául hathatós segédelmet reménylünk, várunk.

Őseink megteremtették a kultúra ez erős bástyáját, mi, a késő utódok, ne várjuk be télenül, érzéketlenül annak a romlását, megsemmisülését. Ne engedjük, hogy az összeomló kulturalkotás fejünkre szakadjon s magá alá temessen bennünket.

Reménységgel nézünk kiküldött követeink fáradozának gazdag sikere elébe.

Debrecen, 1921 október 27-én

Kiváló tisztelettel vagyunk Karai Sándor kollégiumi igazgató. Dr. Erdöss Károly lelkesképzőintézeti igazgató. Dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgató. Barcza József főgimnáziumi igazgató. Rózsa Sándor kollégiumi pénztárnok, mint a gyűjtő bizottság tagjai.

Kigyulnak az utcai gázlámpák

Gázszolgáltatás éjjel-nappal

Jelentős és örömdetes eseményről tett ma jelentést a tanácsnak a világítási vállalat. Elmondja a jelentés, hogy a román megszállás óta az utcai gázlámpák egyáltalában nem működnek, a villamos közvilágítás is nagyon gyöngye, a háztartási és üzemi gázszolgáltatás pedig a legminimálisabb volt.

Mivel most végre elegendő gázzal van rendelkezésre és kilátás van rá, hogy gázszolgáltatás ezentúl is rendszeresen fog kapni a gázgyár, október hó végétől kezdve a gázgyár, mint régebben, *éjjel-nappal fog gázt szolgáltatni*, egyenlő nyomással és az *utcai gázlámpákat is úgy a mellékutcákon, mint a Piac-utcán*

— **A reformáció emlékünnepe.** A Hittanszaki Önképző Társulat e hó 31-én, a reformáció emlékére ünnepélyt rendez. Az ünnepély első része délelőtti istentisztelet után 10 órai kezdettel a gályarabok emlékoszlopánál lesz, a másik pedig délután 4 órai kezdettel a kollégium dísztermében. Az érdeklődőket ez utón is szeretettel meghívja az Önképző Társulat.

— **A Tisza-emlékünnepe.** A Tisza-szoborbizottság által október 31-én délután 6 órakor, az Arany Bika dísztermében rendezendő nagyszabású emlékünnepe hatalmas méretei napról-napra jobban domborodnak ki. Páholy-jegyeket kizárólag Somossy László nagykereskedő árusít. Már is többen váltották meg páholyjegyüket 500 koronán felüli összegekkel, hogy a szobor-alap növeléséhez hozzájáruljanak. Az Arany Bika díszterme szűknek fog bizonyulni, már is annyi a jelentkező. Külön érdekessége lesz az ünnepélynek, hogy a felsőkereskedelmi iskola „Munka“ és az állami főreáliskola „Turul“ cserkészcsapatának egyenruhába öltözött őrsei fogják a teremben való rendezést lebonyolítani. A földszinti belépőjegyek ára az első négy sorban 50 korona, a középső sorokban 30 korona és a X—XX. sorig 20 korona. Miskolczi Lajos főispán ma meghívta erre az ünnepélyre az Országos Tisza Emlékbizottságot is, amely magát több fővárosi államférfival és kiváló íróval fogja képviseltetni.

— **Az iskolák bezáratása.** Ma délelőtti adta ki a polgármesteri hivatal a rendeletet, amellyel az összes ovodák, elemi iskolák és a középiskolák alsó négy osztályát október 27-től számított 3 hétre bezáratta. Tanítás már ma sem volt az iskolákban, mert a polgármesteri hivatal már tegnap délután szóbelileg jelezte a rendelet kibocsátását, azzal, hogy ma már a tanításnak szünetelnie kell.

— **Miszty Károly dr.** — **tb. tisztü ügyész.** Miszty Károly dr. tb. tanácsnok letette az ügyvédi vizsgát. A városi tanács mai ülésén szívélyesen gratuláltak az új ügyvédnek. Mint értesülünk, a főispán Miszty Károly dr. ügyvédet tb. városi tisztü ügyésszé fogja kinevezni. E minőségében fontos szerep vár az új tisztü ügyészre, amennyiben Magoss György dr. tisztü fő-

helyreállítja és működésbe hozza. Eleinte csak az izzólámpák közt elhelyezett gázlámpák közül minden második fog égni, azután fokozatosan rendbehozzák az összes gázlámpákat. A Piac-utca és a Széchenyi-utca gázlámpáit már rendbehozták, most kerülnek sorra a Kossuth-utca és mellékutcáinak gázlámpái.

A tanács a bejelentést örömmel vette tudomásul és felhívta a világítási vállalatot, hogy elsősorban a villamossal gyöngén vagy egyáltalában nem világított mellékutcák gázlámpáit hozza rendbe és hogy a külső utcákon az izzólámpák számát szaporítsa.

ügyész holnap megkezdí szabadságát s távolléte alatt Miszty Károly dr. fogja helyettesíteni.

— **Lemondatják a görög királyt.** Rómából táviratozzák: A svájci lapok jelentik, hogy Giannaris görög miniszterelnök Franciaországban kötelezettséget vállalt Konstantin király mielőbbi lemondására.

— **Az egyetem Tisza-ünnepé.** A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem tanácsa, elévülhetlen kegyeletétől indítva, október 31-én, délelőtti háromnegyed 11 órakor, a református kollégium dísztermében, egyetemi közgyűlés keretében tartja meg évenkénti gróf Tisza István-emlékünnepejét, a következő programmal: 1. Call: Hát csak azért ragyognának... Énekl. a kollégiumi kántus. 2. Sass Béla e. i. rektor megnyitó szavai. 3. Ünnepi beszédet tart dr. Pokoly József egyetemi ny. r. tanár. 4. Himnusz. Énekl. a kollégiumi kántus.

— **Az Éme korcsmája.** A pénz ügyvizsgátság arról értesítette a városi tanácsot, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete az Egyház-tér 13. számú házban korlátlan italmérési engedélyt kapott. A tanács a közlést bizonyos megdöbbenéssel vette tudomásul, mert törvényes szokással ellenkezik, hogy olyan helyen, ahol a Nagytemplom, a kollégium, a ref. főgimnázium és az egyetemi iskola van közvetlen közelben, korcsmanyitási engedélyt adjanak. A tanácsnak azonban nincs módjában eljárni és épen ezért tervbevétték egy szabályrendeletnek a kidolgozását, amely hasonló eseteket a jövőben kizárja.

— **Betörés egy vasalódeszka segítségével.** Özv. Killer Edéné pár nap előtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakása egyik szobájának bezárt szekrényét feltörték és két darab 10,000 koronást és 29,000 korona értékű ékszert loptak el a szekrényből. A nyomozás folytatásával megbízott detektívek megállapították, hogy a lopást Polgári Julianna, Killerné cselédje követte el. A leány a konyha és a szoba ablakaira amelyek egymással szemben a világító udvarra nyíltak, egy vasalódeszka fektetett és a deszkán keresztül ment át az emeletnyi mélység fölött a szobába, ahol feltörte a szekrényt. A pénzt állítólag a tető-

csatornába dobta, ahol azonban a detektívek nem találták meg. Az ékszerek ellenben hiány nélkül megkerültek. A tolvaj leányt holnap szállítják át az ügyészségi fogházba.

— **Színhagyott és gyászruhákat gyorsan, kifogástalanul fest Koncz, Debrecen, Arany János-utca 10.**

— **Fodor Lily női kalapszalójában elsőrendű bécsi és sveici modellek, átalakításokat elvállal. Piac-utca 58. IV. lépcső 20.**

— **Férfi és fiu téli sapkák legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac 43.**

— **Szőnyegek nagy választékban. Linoleum és mindenféle bőrvászon érkezett és gummi-kabátok gyári lerakata Haas Lipót Linoleum áruház, Ferenc-József-ut 58.**

— **Brillánsért, aranyért és ezüstért magas árat fizet Weisz aranyműves és ékszerész, Püspöki palota.**

Az őszi Idényre legelőnyösebben az ARANY-BIKA divatházban

szerezheti be ruházati szűkségét.
Női ruhaszövetek, angol férfi szövetek, selymek és bársonyok, zefirek és vásznak, kötött-és trikóárúk, fehérneműk nagy választékban érkeztek. Mindenkinék érdeke raktárunkat meglátogatni. Vételkényszer nincs.

SZÍNHÁZ.

Színházi Iroda hírei:

A Kis kadét a Csokonai-színházban. Rendkívül nagy az érdeklődés a Csokonai-színház pénztáránál a Kis kadét pénteki premiere iránt, mely bérletszünetben megy. Helvey, Vizváry, Göndör, Gyulai Gizi, Heltay, Árkossy fellépte biztosítja a darab sikerét. Farkas Imre e bájos és mulatságos operettjében Mátrai tisztiszolgája, ugy humorával, mint táncaival rendkívül mulatságos estét szerez a közönségnek.

Ha szívből akar kacagni, nézze meg a Vigszínház-mozgóban a Trikk-Trakk háboru, humoros álomjátékot.

Sötétség lovagjai, amerikai filmregény Zanne Grey világhírű regénye után 6 felvonásban, péntek, szombat, vasárnap a Vigszínház-mozgóban, 5—7—9 órákor.

Nick Winter-t, a legjobb párisi mester detektívet nézze meg ma az Apollóban.

Budapesten csak a Royal Apollóban, Debrecenben csak az Apollóban adnak olyan két nagyszabású sláger filmet, mint az Apollo mai műsora.

Az Argiville-i rejtély. (Pathé-film), detektívtörténet 4 felvonásban, Nick Winter, a híres mesterdetektív főszereplésével és Turgenev regénye, a Tüzipiros virág, szerelmi történet 4 felvonásban, orosz színészek szereplésével, ma az Apollóban. E páratlanul nagyszabású műsorhoz jegyelővétel délelőtti 10—12-ig.

Lenkeffy Ica hétfőn az Apollóban.

